

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2266

Vragen van het lid **Koomen** (CDA) aan de staatssecretarissen van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *schuldhulpverlening door kredietbanken*. (Ingezonden 14 juli 2005)

1

Bent u op de hoogte van de reactie van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) op het standpunt¹ van het Ministerie van Financiën over de BTW-heffing en de BTW-compensatie bij schuldhulpverlening door (gemeentelijke) kredietbanken?²

2

Volgt uit het bovenstaande dat schuldhulpverlening door de meeste kredietbanken 19% duurder wordt en dat de kredietbanken kunnen worden geconfronteerd met een verrekening die tot 5 jaren terug kan gaan?

3

Kan dit tot gevolg hebben dat de meeste kredietbanken geen schuldhulpverlening meer kunnen bieden of zelfs failliet gaan?

4

Is dit mogelijke effect voor de kredietbanken door u beoogd? Zo neen, wat gaat u voornemens doen om deze risico's voor de schuldhulpverlening weg te nemen?

5

Bent u zich bewust van het feit dat het aantal burgers met een grote schuld nog steeds groeit? Welke beleidsvoornemens hebt u ten aanzien van het effectueren van de preventie en de schuldhulpverlening?

¹ Brief aan de NVVK en de Belastingdienst, d.d. 1 juli jl., kenmerk BCPP 2004-255.

² de Volkskrant 12 juli jl.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Wijn** (Financiën), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (Ontvangen 31 augustus 2005), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 2112, vergaderjaar 2004–2005

1

Ja.

2

Wat betreft de heffing van omzetbelasting bij schuldhulpverlening wijs ik erop, dat de term «schuldhulpverlening» een verzamelbegrip vormt, waaronder diverse diensten vallen. De diensten moeten voor de heffing van omzetbelasting ieder op hun eigen merites worden beoordeeld. Bepaalde diensten op het gebied van schuldhulpverlening (zoals budgetbegeleiding en -advisering, budgetbeheer en schuldregeling in het minnelijke traject¹ zijn aan de

heffing van omzetbelasting (naar het algemene tarief) onderworpen. Andere diensten op het gebied van schuldhulpverlening zijn vrijgesteld (m.n. het verlenen van krediet voor schuldsanering) of zijn niet aan de heffing van omzetbelasting onderworpen (de afgifte van zgn. WSNP-verklaringen² door gemeentelijke kredietbanken, waarbij sprake kan zijn van een overheidsactiviteit).

Overigens is in het verleden een aantal malen uiteengezet hoe de heffing van omzetbelasting dient te verlopen bij de activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening³. Met betrekking tot de vraag wanneer kredietbanken voor hun activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening worden geconfronteerd met de heffing van omzetbelasting merk ik het volgende op. Als kredietbanken voor hun activiteiten geen vergoeding ontvangen worden zij niet met de heffing van omzetbelasting geconfronteerd, omdat zij voor de heffing van omzetbelasting niet als ondernemer worden aangemerkt. Deze situatie doet zich veelvuldig voor bij kredietbanken die in een overheidsorganisatie zijn ondergebracht (veelal gaat het om een gemeentelijke afdeling of tak van dienst). Kredietbanken die in een privaatrechtelijke rechtspersoon (in de praktijk als regel een stichting) zijn

ondergebracht en die op exploitatiebasis worden gesubsidieerd door één of meer gemeenten, worden voor de heffing van omzetbelasting evenmin als ondernemer bestempeld. Voorzover kredietbanken voor hun activiteiten op het terrein van schuldhulpverlening een vergoeding ontvangen, zijn zij voor de heffing van omzetbelasting we! als ondernemer te beschouwen en kunnen zij voor bepaalde activiteiten met de heffing van omzetbelasting worden geconfronteerd. Van ondernemerschap (en dus van BTW-heffing) is sprake als kredietbanken voor hun activiteiten van de afnemers (personen met een problematische schuldsituatie) een vergoeding vragen of als zij voor hun activiteiten op declaratiebasis een subsidie ontvangen van één of meer gemeenten.

Of en in hoeverre kredietbanken voor de omzetbelasting zullen worden geconfronteerd met naheffingen hangt – uiteraard – af van de vraag, of zij voor de heffing van omzetbelasting zijn te beschouwen als ondernemer en als zodanig omzetbelasting hebben afgedragen, en van de contacten die zij in het verleden hebben onderhouden met de belastingdienst. Uit de reactie van de NWK op mijn standpunt over de heffing van omzetbelasting ten aanzien van schuldhulpverleningsactiviteiten blijkt overigens, dat een aantal van haar leden over hun activiteiten omzetbelasting heeft afgedragen. Verder wijs ik erop dat momenteel een onderzoek wordt ingesteld naar het beleid dat de belastingdienst tot dusverre heeft gevoerd bij instellingen die werkzaam zijn op het gebied van schuldhulpverlening. Aan de hand van de uitkomsten van dat onderzoek zal een oordeel worden gevormd over de voor het verleden te volgen gedragslijn.

3

Mij zijn geen feiten bekend, waaruit zou blijken dat kredietbanken, laat staan de meeste kredietbanken, als gevolg van de BTW-heffing geen schuldhulpverlening meer kunnen bieden of zelfs failliet gaan. Ik wijs er nog op, dat een ondernemer of een instelling zich tijdig (d.w.z. kort vóór of na het starten van de activiteiten) dient te oriënteren op de fiscale gevolgen van zijn handelen en hierover zonedig contact dient op te

nemen met het bevoegde belastingkantoor. In dit verband kan een wijziging in de wijze van financiering van activiteiten (m.n. bekostiging door gemeente(n) op basis van een exploitatiesubsidie dan wel op declaratiebasis) van essentieel belang zijn voor het beoordelen van de BTW-positie van de betrokken instelling.

4

De verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze toepassen van de fiscale regels berust bij de kredietbanken. De belastingdienst heeft in dit kader alleen een toezichhoudende en zonedig corrigerende rol. Overigens merk ik nog op, dat de NWK onlangs bij het ministerie van Financiën een verzoek heeft ingediend om haar leden voor hun activiteiten op het terrein van schuldhulpverlening vrij te stellen van omzetbelasting op grond van de vrijstelling voor sociaal-culturele prestaties (artikel 11, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de omzetbelasting 1968).

5

Zowel ik als mijn collega van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn ons bewust van het feit dat er steeds meer mensen aankloppen bij schuldhulpverlenende instanties, zowel in het wettelijk als in het minnelijke traject, om hulp te vragen bij het oplossen van hun schulden. Naast het ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Financiën delen ook de ministeries van Justitie en Economische Zaken voor elk een deelgebied de verantwoordelijkheid voor het beleid ten aanzien het voorkomen van problematische schulden en de schuldhulpverlening. Naar aanleiding van de motie Huizinga-Heringa c.s.⁴ zal na de zomer het «Plan van Aanpak Schuldhulpverlening» aan de Tweede Kamer worden gezonden waarin de verantwoordelijkheden van de verschillende ministeries en de samenwerking op dit gebied in beeld zullen worden gebracht. Daarnaast zal in het Plan van Aanpak Schuldhulpverlening worden aangegeven wat de uitgangspunten zijn van het beleid ten aanzien van schuldhulpverlening en zullen de al dan niet gezamenlijke

beleidsvoornemens in dit Plan van Aanpak worden neergelegd.

¹ Schuldregeling die plaatsvindt buiten het in titel III van de Faillissementswet bedoelde traject

² WSNP = Wet schuldsanering natuurlijke personen. Gedoeld wordt op de in artikel 285, eerste lid, onderdeel e, en vierde lid, van de Faillissementswet bedoelde verklaring dat bij de schuldenaar geen reële mogelijkheden zijn om tot een buitengerechtelijke schuldregeling te komen.

³ Tweede Kamer vergaderjaar 1995–1996, 24 515, nr. 27 en Tweede Kamer, vergaderjaar 1997–1998, 24 515, nr. 47.

⁴ Kamerstukken II 2004/05, 24 515, nr. 63.